

телно, природата не е една инертна маса, но изкуството на българския поетъ, слѣдъ няя се явява втора активна сила.

Кой не е чель това художествено дѣло, достойно за страниците на старата класическа поезия? Кой не е изучилъ наизустъ този поетически псаломъ, тази върховна дума на българското изкуство? Въ България то е известно: „Хаджи Димитъръ“ вълнува сърдцата въ всѣка паланка и въ всѣки градъ; „Хаджи Димитъръ“ е художествениятъ храмъ, отъ който всѣки учи, кои страни въ живота сѫ цѣнни и каква хубостъ съдържа поезията на българския поетъ.

Ние ще хроникираме картините:

1. Тамъ на Балкана, потъналъ въ кръви, лежи юнакъ съ дълбока въ гърди рана, юнакъ въ младость и въ сила мѫжка:

На една страна захвърлилъ пушка,
На друга сабя на двѣ строшена;
Очи тъмнѣятъ, глава се люшка,
Уста проклинатъ цѣла вселенна!

2. Лежи юнакътъ, а на небето — слънцето спрѣно сърдито пече: гласъ на жътварка, гласъ на робини се чува, и кръвта още по-силно тече!

Жътва е сега... Пѣйте, робини,
Тѣзъ тѣжни пѣсни! Грѣй и ти, слънце,
Въ тазъ рабска земя! Ще да загине
И тоя юнакъ... Но млѣкни, сърдце!

Тозъ, който падне въ бой за свобода,
Той не умира: него жалѣятъ
Земя и небо, звѣръ и природа,
И пѣвци пѣсни за него пѣятъ...

На „този юнакъ“ — а по мѫжка сила и юнашки дарби той е вторъ слѣдъ Левски-Дяконътъ — на този